

Marija, rešiteljica Afrike.

Cvetoča pomlad stresa najlepše cvetlice pred prestol nebeške Kraljice, polje in gaj slavita nebeško Gospo z najkrasnejšim zelenjem, logi odmevajo od petja ptičev, v grmovju prepeva slavček svoje mile pesmice, zjutraj pa se vzdiguje proti nebu škranček, kakor bi hotel za stavo naznanjati hvalo nebeški Gospe.

Na večer pa se že v pozni uri zbira ogromna množica pred lepo okrašenim Marijinim oltarjem, da jo še enkrat počasti in med svečanim spremljanjem orgel doni po dvorani: »Marija, kraljica, nebeška Gospa!«

Daleč tam onstran morja, v Afriki, je pa sedaj žalostna jesen. Dežuje kakor iz škafa, enako kakor bi celo narava žalovala, da se ne more črni del zemlje udeležiti slavošpevov na čast Materi božji. Pod palmami vzdihuje milijon ljudi pod težo jarma, tako da odmevajo pragozdi od njihovega ječanja in nekak odgovor na to je kričanje papagajev, in sicer v posmeh.

Marija, rešiteljica Afrike.

Dočim mi tukaj v Evropi pri majnikovih pobožnostih takorekoč Marijino bližino čutimo in našo dušo pobožna čuvstva napolnjujejo s tolažbo, strmi zamorski suženj kakor nem v obupno usodo. Poganstvo pač nima balzama za njegove skeleče bolečine v njegovi duši; njegovi maliki ga pač ne potolažijo.

V Afriki se je pač največji sovražnik Marije stalno naselil in se krčevito drži vsake grude polasčenega ozemlja.

Mi pa imamo božje zagotovilo, da bode prečista Devica strla glavo stari kači. Mati Devica je odločena zato, da tudi

njena mogočnost v Afriki uniči sovražnika. Marijini otroci pa bodo gotovo svojo nebeško Mater podpirali, da tem lažje premaga svojega tisočletnega sovražnika, jo bodo podpirali, da bode to slavlje tem popolnejše.

Dobro urejena vojska je že polovica poti do zmage. Zato se morajo tudi Marijini otroci dobro organizirani pridružiti Mariji, da bode njihova moč tem izdatnejša.

V združitvi je moč. Dobro združene vojskine vrste premagajo nasprotnika z makabejsko močjo. Ako se bodo torej Marijini otroci, posebno Marijini člani, združili v tesno falango, bodo tako Mariji pripomogli do zmage, afričanske narode pa bodo pripeljali do prostosti otrok božjih. Kje pa je zato lepša priložnost, kakor je Misijonska zveza za Afriko, ki jo je ustanovila Družba sv. Petra Klaverja? Člani misijonske zveze, združeni po 20 v eno skupino, že tvorijo majhno krdelce, in ta krdelca, zopet združena v celo vojsko, pravo armado. Navidez majhna miloščina (50 vin. letno ali 5 vin. mesečno) služi zavoljo svoje točnosti ravnotako uspešno, kakor navidez brezpomembne ali v resnici izvrstno streljajoče strojne puške. Obrnimo strojno puško proti orjaškim zmajem v predzgodovinski dobi, bodisi notosaurus, ihtiosaurus, plesiosaurus ali pterodaktilus, v kratkem bode ležala zver z razbito lobanjo na tleh. Popolnoma enako bode tudi Marija Devica zdrobila glavo satanu in njegovim privržencem, ki je došel v Afriki do tolike premoči, in sicer s podpiranjem krščanstva, ako ji bodo na razpolago darovi Misijonske zveze.

Žrtvujmo ta mali dar v čast Mariji in pristopajmo k Misijonski zvezi. Združujmo se v skupine in tvorimo tako vojsko Marijino. Posvetimo v mesecu maju svoje moči službi Marijini.

Še danes hočemo odposlati dopisnico na kak znani naslov Družbe sv. Petra Klaverja z besedami: Podpisani pristopi k „Misijonski zvezi za Afriko“. Če mogoče pridenemo še zraven: „Je pripravljen, tudi delovati kot skupinski voditelj in prosi za skupinske tiskovine.“

Skrbimo, da do maja ne bode v deželi nobene Marijine kongregacije, ki bi se ne posvetila službi Marijini, da ne bode nobenega Marijinega otroka, ki bi ne podpiral Misijonske zveze in tako Mariji pomagal do zmage nad njenim sovražnikom v Afriki.

O da bi napočil tudi že enkrat v Afriki srečni Marijini mesec, v katerem bi odmevalo ime Marijino od palmovih gajev in pragozdov pri izlivu Nila pa do rti dobrega upanja, od Senegambije do Somalske obali, kjer naj bi oznanjal hvalo

zmagoslavni Gospe čez Saharo tuleči samum, pa tudi šumljajoči potoki, deroči veletoki in šumeči vodni padci in harmonično ponavljali: „Marija, rešiteljica Afrike!“

J. E. K.

Kuga v Ugandi.

Piše o. K. J. Kirk iz družbe sv. Jožefa v Mill-Hilu.

Novosezidana cerkev je 100 črevljev dolga in 40 široka. Ker je zidanje nadzoroval o. Witlox, sem moral jaz medtem prevzeti ves pouk. Druga moja naloga pa je bila, napolnjevati njegovo blagajno. Dobival sem darove za zidanje cerkve od privržencev različnih veroizpovedanj: katoličanov, protestantov, poganov in mohamedancev. Pomoč teh kakor tudi drugih je bila tolika, da stoji sedaj cerkev — prva v Tezo-deželi — že zgotovljena in brez dolgov. Vsem dobrotnikom sem dolžen obilo hvale in zato prosim tudi ljubega Boga, naj vsem dobrotnikom obilo poplača.

Dne 1. grudna 1907 je njegova milost škof Houlon slovesno blagoslovil cerkev na čast sv. Antonu. Med vsemi udeleženci je bilo splošno veselje. Duhovniki kakor tudi ljudstvo so se veselili, da imajo sedaj dostojnejši prostor, kjer se z večjo pobožnostjo lahko opravlja služba božja. Nepopisna žalost pa je vendar krčila srce vsem, ker je ravno ta čas obiskala našo postajo Budaka huda bolezen v takšnem obsegu, kakor še do sedaj nobene druge postaje. Samo med ceremonijami so žene nekoliko zadržale jok in tarnanje, da so potem še tembolj žalovale. V kratkem času jih je mnogo zaspalo za večno.

Ravno sedaj je bila za misijon cvetoča doba. Več kot 107 katehumenov je obiskovalo pouk. Tudi je bilo izredno veliko obhajancev; tudi krščenih je bilo prav veliko, še več kakor preteklo leto. Šolo je obiskovalo povprečno 60 do 70 učencev, 90 bi jih bilo birmanih ob priliki posvečevanja cerkve, ali vsled nalezljive bolezni jih je prišlo samo 64. Seznamek katehumenov je obetal mnogo uspeha. Med katehumeni je bilo precej poglavarjev, njihovih sinov, bratov, sester, in sicer takšnih, ki so imeli zelo obljudene pokrajine. Ako se pa izpreobrne poglavar, se navadno izpreobrne celi rod. Zato smo z vso gotovostjo pričakovali, da bode naš misijon dobro uspeval. Razentega je bilo tukaj še več krščanskih družin, ki so se tukaj naselile, odkar sem jaz tu. Tako smo imeli lepo, pobožno občino. Sezidali smo jim stanovanja, zasadili jim banane, za kar so nam bili zelo hvaležni. Bili so v resnici srečni in zadovoljni. Na postaji so se množila zidana poslopja, drugo za drugim. Lepo pa je tudi napredovala vera, ki

se je razširila v najoddaljenejša okraja. Zidanje stanovanj za duhovnike in druge stavbe, ki so se zidale z na solncu posušeno opeko, in tudi cerkev je bila že izgotovljena, kar izbruhne kuga. Prvi, ki je postal žrta te bolezni, je bil učitelj. Takoj, ko je obolel, so se pokazali znaki kuge, kateri je podlegel. Bil je tukaj več let in je bil v vsakem oziru zgleden mož. Menim, da bode zelo težko, najti med domačini takšno moč za šolo. Vsi učenci so ga zelo spoštovali, ker je poučeval tudi s pravo vnemo. Znal je poučevati mikavno in zato tudi z najboljšim uspehom. Gotovo ni prazno mnenje, ako pravim, da je njegova smrt za misijon hud udarec. Sam ni s smrtjo izgubil ničesar, ampak je le dosegel večno veselje.

Tri dni po njegovi smrti je zbolela njegova žalostna žena. Prenašala je vse bolečine vdana v voljo božjo in je šla za svojim možem v boljšo domovino. Trdno lahko pričakujemo, da sta oba — mož in žena — kot zvesta božja služabnika slišala besede Gospodove: „Vstopita zvesta in dobra služabnika v veselje svojega Gospoda!“ Naj počivata v miru!

Njiju naslednik v bolezni je bil sedaj moj starejši katehist. Umrl je nagle smrti, vdan v božjo voljo. Bil je tukaj že tako dolgo kakor jaz in je pomagal, kjer je le mogel. Bil je dober in pobožen katoličan, ki se mu je lahko vse zaupalo. Mnogo poganov je on naučil sv. resnic. Povsod je poučeval z velikim uspehom. Vse to pa je storil le iz ljubezni do Boga, za zveličanje duš; kajti izprevidel je, da je zemeljska plača, katero je dobival, bila le prav pičla. Čeravno bi bil pri kakšnem poglavarju dobil lahko boljšo službo, vendar je bil rajši katehist, da si je tako nabiral zakladov za nebesa. Smemo pač pričakovati, da nas bode pri našem delovanju še nadalje podpiral s svojo priprošnjo pri Bogu za uboge rodove v deželi Bukedi.

Takoj po pogrebu je odšla njegova žena k prijateljem, ki so stanovali 32 milj daleč od misijona. Ali bolezni, za katero je bila okužena, ni ozdravila ne izpremembra kraja, ne podnebje. Bila je komaj nekaj dni tamkaj, ko jo je umorila bolezen. Na ta način se je zanesla bolezen še v one dele okraja, kjer je še prej ni bilo. Upajmo, da se sedaj ta pobožna zakonska dvojica veseli tamkaj, „kjer ni ne žalosti, ne tarnanja in kjer Bog obriše vsako solzo iz oči“. O slabih posledicah te bolezni za moj misijon rajši molčim.

Prihodnja žrtev te bolezni je bil moj „predstojnik“. Pokazali so se vsi znaki kuge in v dveh dneh je bil mrlič. Njegova smrt je bila tem hujši udarec, ker mi je prej, četudi so me vsi zapustili, vedno pomagal streči bolnikom. Živel je preprosto in pobožno. Mnogo in goreče smo molili za njega.

Po pogrebu tega moža se je preselila njegova žena in se naselila 22 milj daleč od postaje. Tamkaj je zbolela in sedaj je začela kuga tudi tam razsajati. Njeno življenje na postaji je bilo bogato na dobrih delih. Vest o njeni smrti je napolnila vse z žalostjo, ki so jo poznali. Upam, da uživata sedaj že oba nebeško veselje, za katero ju je ustvaril ljubi Bog.

Navedel bi lahko še več slučajev, a naj zadostuje toliko, ker so si vsi več ali manj podobni. Navedeni pa pričajo glasno, kako huda bolezen da je obiskala našo postajo. Za misijon, kakor je v Budahi, v sredini med poganskim prebivalstvom, ki je še popolnoma vdano strastem in poganskim navadam, umrljivost doslej še ni bila prehuda. In sedaj žalostne posledice! Pri nas je bilo 15 smrtnih slučajev.

Kakor hitro je izbruhnila bolezen, je ljudstvo jelo v strahu in obupu zapuščati svoja stanovanja in nasade. Po tem begu se je širom izvedelo, da razsaja pri nas kuga. To je imelo za nas žalostne posledice. Ker je vse iskalo svojo rešitev z begom, je zavladovala pri nas naenkrat smrtna tišina. Prenehal je ves pouk in od listopada 1907 obstoji naš misijon le po imenu.

Po preteku petih mesecev, ko so se zopet nekateri od naših vrnili, je izbruhnila kuga zopet. Od 13. do 19. sušca so bili štiri smrtni slučaji. Ali nastala je še druga težava. Nikdo namreč ni hotel teh mrličev pokopati. Slučajno je prišel tisto jutro na misijonsko postajo zdravnik, katerega je poslala vlada. Sedaj sva bila midva grobokopa. Navzočnost zdravnikova in njegovo prijazno obnašanje je dalo vsem zopet pogum in zaupanje. Zelo sem hvaležen vladi, da mi je poslala zdravnika, pa tudi za podporo. Na dan tega pogreba je nastala tudi nevihta z hudim bliskanjem in treskom. Vihar se je igral s strehami, prizanesel ni niti novi cerkveni strehi. Zadela nas je še druga nesreča. Strela je udarila v shrambo, kjer so bile vse priprave in material za zidanje. V malo minutah je bilo vse pepel.

Medtem ko sva se z zdravnikom pogovarjala, prihiti neki domačin z obvestilom, da umira kakih 20 minut od postaje neki mož za kugo. Zdravnik me je spremljal k njemu. Preiskal ga je in doznal kugo. Previdel sem ga, nakar sva se vrnila. Črez nekaj ur je došla vest, da je bolnik umrl. Zopet sva ga midva pokopala. To je bil zadnji smrtni slučaj. P. v m.!

Ako se ozremo sedaj nazaj na one žalostne dneve, se moremo edino tolažiti s tem, da je bil vsak poprej previden s sve-svetimi zakramenti.

Drugi izbruh kuge je uničil vse naše upanje. Oni, ki so se vrnili, so sedaj zopet zbežali in vzeli s seboj še one, ki so prej bili ostali. In še sedaj trpi misijon vsled udarcev, ki so ga

Fetiš Basbonge.

zadeli listopada 1907 in sušca 1908. Trud mnogih let je vsaj navidezno uničen. Gotovo, vsaj človeško govornjo, bodo pretekla prej leta in leta, kakor pa se bo izbrisal spomin na te žalostne čase med tem boječim ljudstvom. Toda Bog bode o svojem času zopet zbral sedaj razkropljeno čredo in jo bode pomnožil, ker on obrača vse na dobro. Božja volja naj se zgodi! Ni samo zapisano: „Usahnila je trta; vsi zdihujejo, ki so bili veseli“ (Iz. 24, 7.), ampak Gospod je dal žalostnemu ljudstvu upanja polno zagotovilo: „Vašo žalost bodem v veselje izpremenil in vas tolažil in razveseljeval po vašem trpljenju.“ (Jerem. 31, 13.)

Vse hiše, v katerih so bili okuženi ali se je vsaj sumilo, so zažgali; pozneje so sežgali tudi vse imetje domačinov, da bi se tako odstranila vsaka nevarnost. Resno sem sklenil, pokončati tudi vse podgane, ker sem se bal, da ne bi zanesle kuge še drugam. Veliko sem jih že pokončal. Vsa zidana poslopja so razkužili. Moje edino upanje, da dobim še kdaj prejšnje katehumene in druge nazaj, je v tem, da bi jim zopet postavili domovja. Zatorej bi bil hvaležen za vsako podporo, naj bi že bila denar ali kaj drugega, s čimer bi pač mogel nekoliko popraviti škodo, ki je nastala vsled razdrta poslopij.

Misijonski dopisi.

Iz apostolskega vikariata v Senegambiji.

Duhovnik!

Duhovnik. misijonar — kakšen poklic, kakšna čast obenem! Kakšno oblast prejme iz nebes takšen izvoljenec božji, ki mu dopušča, pošiljati dnše do njihovega Stvarnika, do najvišjega Gospoda! Jeli kaj bolj tolažilnega, bolj dragocenega za krščansko srce, kakor vzgojiti duhovnika in onim, ki so v ta stan poklicani, pomagati? Jeli pa pred Bogom kaj častnejšega, vzvišenejšega, kakor iz sredine poganstva vzgojiti domače duhovništvo? — Torej, ljubi bralci, ni prvič, da je kdo izmed vas pomagal k temu vzvišenemu delu. Dal Bog, da bi tudi to pismo preč. škofa J. Alberta, apostolskega vikarja v Senegambiji, katero je pisal iz Dakar naši glavni voditeljci, našlo v ta namen mnogo dobrotnikov.

Le malo je vodnikov, ki naj bi ljudstvo našega velikanskega, od bele rti pa do portugalske Guineje segajočega vikariata vodili do luči sv. vere. Sedemintrideset evropskih in pet duhovnikov-domačinov bi naj izvojevalo to velikansko pokrajino, trikrat večjo kakor Francosko, za Jezusa Kristusa. To je gotovo majhno število, kakor vidite, in ravno tukaj se lahko reče: „Žetev je velika, ali delavcev je malo.“ Koliko rodov prosi za duhovnike, in kakšna žalost stiska moje srce, ako moram radi pomanjkanja delavcev odbiti njihove prošnje! Razen že mnogoterih, že obstoječih postaj,

kjer bi moji misijonarji vsled preobilega dela že skoraj podlegli, je še mnogo množic, ki še niso okužene po Mahomedu, kakor Tereres in Djolas, kjer bi bilo zelo hvaležno delo. Ravno sedaj sem ustanovil tri nove postaje v Sine-Saloum, v trgovskih mestih Fatik, Foundiongue in Kaolak. Poslal sem tja dva duhovnika, enega Evropejca in enega domačina, da opravljata cerkveno službo. Upam, da bode prihodnje leto mogoče ustanoviti nove postaje v Fogni in Gombo.

Kolikor dalje prodiramo proti sredini, tem bolj nezdravo je podnebje za Evropejce. Tu se čuti najbolj potreba domačega duhovništva. Zato pričakujemo veliko od domačega semenišča, iz katerega bodo izšli bodoči apostoli, ki se bodo z vso vneto posvetili službi dobrega mojstra.

To semenišče se je bilo najprvo postavilo v misijonu sv. Jožefa v Ngazobil, trideset milj južno od Dakar. Deset duhovnikov-domačinov se je tukaj vzgojilo. Ali njegova velika oddaljenost je zelo otežkočila vodstvo. Skrbel sem torej najprvo, ko sem se po svojem posvečenju vrnil v Senegal, da sem semenišče prestavil bližje, in sicer v Thiés. Zaradi dobrih zvez bom lahko nadzoroval učenje in dušni napredek mladih semeniščanov, jih navduševal in vse potrebno za napredek ukrenil. Ker ga vodi izvrsten duhovnik, se dobro, takorekoč brez vsega hrupa, goji. Sedaj je deset gojencev, ki so vsak po svojih zmožnosti v različnih razredih. Eden bode končal letos retoriko in se pripravlja na modroslovske nauke. 11. maja mu bom podelil tonzuro in bode tudi preoblečen.

Do sedaj nam je še mladina obetala le dobro; povsod vneto razpoloženje, pobožnost se goji v najlepšem redu. Pogosto, ali bolje rečeno, vsakdanje sv. obhajilo rosi vsekako oživljajočo roso v te mlade duše in jih okrepuje v vsakdanjem boju. Moji misijonarji se trudijo po želji višjega nadpastirja poiskati poklicane na različnih postajah. Bogu bodi hvala, našli so jih že mnogo in upam, da jih bodo še več.

Izmed otrok bi radi sprejeli vse one, ki imajo potrebne zmožnosti, kakor nadarjenost, pobožnost, dober nastop in dovoljenje staršev. Le takšni so potem vneti delavci. Izkušnja nas uči. Ako se sprejmejo le nekateri, potem odide večina, in vse se mora začeti iznova. Marsikateri otrok, od katerega se je veliko pričakovalo, omaga, dočim bi drugi, kateri se je odstranil, po svojih zmožnostih v dobrih okoliščinah morda lahko prišel do smotra. Ali kdo naj ve, kaj je Bog vsadil v dušo dvanajstletnega otroka? Vneto posnemanje, ki se budi posebno z čednostjo in vztrajnostjo, je tudi velikega pomena. Glavni vzrok, da ni vedno zaželenega uspeha, bode pač pomanjkanje priganjanja in navduševanja. Se v Evropi dela drugače? Hiše, v katerih je največ

učencev, kažejo primeroma najboljše uspehe. Duhovništvo tvori povsod najbolj izbrano zrnje, ali ta odbira se mora izvršiti izmed množice.

S tega pripovedovanja pač lahko spoznate, da nam v našem misijonskem delovanju manjka delavcev in denarja. Spoznali ste tudi, kako koristno da bi bilo semenišče za domačine, in se torej moramo truditi za naraščaj. Ali manjka sredstev, da bi se moglo vse to izvesti. Do sedaj se je bogoslovje vzdrževalo na stroške vikariata. Na drugi strani pa vidimo, da naša dela rastejo, sredstva pa se manjšajo. Kakšno veselje bi bilo za nas, če bi kdo ustanovil za naše semenišče ustanovo za „črne semeniščane“, kakor ste že preteklo leto k temu navduševali v „Odmehu“ št. 1. Bog daj!

Milost sv. Jožefa.

Piše o. Bugeau o misijonu sv. Avgušтина v Nairobi.

Tukaj je meseca sušca v resnici poletje. Že dolgo ni nič deževalo. V Afriki navadno vedno zeleno listje je rumeno; rastline ovenevajo, koruza še ni zrela, pa že posušena; vsa rast na polju pojema; od vetra posušena stebila rožljajo kakor kosti. Lepi pašniki so gole ravnine, kjer glodajo shujšane črede na istem, kar so že stokrat oglodale.

Zamorec bode skoro obupal. Svoje ovce, svojo koruzo, svoje bogastvo, naj li to vse izgubi? Kakšna naj bode prihodnost? Od časa do časa vprašuje podnebje. Ali ne pokaže se niti najmanjša meglica, niti najmanjši znak nevihte! Njegovo čelo je polno skrbi — še nekaj časa in lakota je tukaj.

Tudi za apostole ni primeren čas. Tudi dušna žetev je tako suha in uboga. Na podnebu ni niti znak ene izpreobrnitve. Zdi se, da seje misijonar na skalo božje seme, katero odpiha kmalu veter brezbriznosti, egoizma, napulja. Vse duševne in telesne moči tega naroda spijo trdno spanje; zastoj je ves trud, vse opominjevanje, vse prigovarjanje, vse je, kakor ponoči trkati na zaprta vrata.

Čas je še tem bolj žalosten, ker ni žalostnejšega kakor srce, ki se zapira milosti, in to je pri naših Kikujcih. Milosti ne manjka, ker božja rosa nima letnih časov, in ako so srca pripravna, se lahko vedno opazuje njen vpliv. Zakaj pa je tukaj kljub blagoslovu povsod le puščava? Zakaj je tukaj kljub obilnemu dežju le ena majhna krščanska vas in povsod le trdovratni pogani? Tukaj pač manjkajo vse lastnosti za pravo rodovitnost, tukaj pač manjka v srcih prava podlaga za milost.

Časi so žalostni. Pa si naj sv. Jožef, zaščitnik vseh obupanih, drugače želi? Ta mogočni zagovornik ljubi težavne položaje! Je

še kdaj odrekel svojo pomoč? Nemogoče, da bi ne uslišal dušam koristnih prošenj? Tvoj mesec, o sv. Jožef, naj ne mine, da bi naša vas ne dobila kakšnega kristjana več ali izvoljenega v nebesih. Obvestili smo tudi sestre sv. Jožefa, ki nas bodo podpirale s svojo molitvijo, in mi smo prepričani, da se bodo naši pogani izpreobrnili.

Poglejmo, kako sv. Jožef reši dušo. Obrača se do vseh, do starih, do mladih, do žena, do otrok. Pa vsi, ki so vdani mnogozenstvu, ga ne poslušajo. Ali sv. Jožef jih ne zapusti, čeravno so že tolikokrat zlorabili milost božjo, ne da bi se le količkaj potrudili za nebesa. Živahne mladeniče in deklice, ki le na ples in druge takšne pogubne veselice mislijo, katerih omadeževane duše v Bogu nobenega veselja ne najdejo, opazuje sv. Jožef kratko. Njihovo razuzdano življenje jih tako oamlja, da ne slišijo njegovega glasu. Ali mladi zaročenci, katerim še mnogoženstvo ne dela ovir pri izpreobrnitvi, kako mora sv. Jožef tem prigovarjati! Zakaj se pač ustavljajo njegovim opominom? Kdo jih zadržuje, da se ne pokristjanijo? Strasti jih ne slepijo, kakor poprej, mogoče jim je že nekoliko premišljevati in se tudi povzdigniti nekoliko do nadčutnega. Torej dobra volja, majhen boj, milost božja premagajo vse predsodke, če le hrepenijo po veri! Da, ako bi bila izpreobrnitev odvisna le od njegove dobrote, potem bi postali kmalu vsi kristjani, ali ona ne more biti popolnoma zastoj. Ljubi Bog zahteva vsaj neko ravnodušnost, odkritosrčnost in ljubezen za dobro. Tega pa ne najde sv. Jožef pod nobenim pogojem pri naših poganih. Oni, katere kliče in vabi, se obotavljajo in ostanejo še bolj razdvojeni v svojem srcu „et abiit tristis“ (in odide žalosten).

Dobri svetnik se ne mudi tukaj dolgo. Nahajajo pa se v Kikuju tudi duše, ki so sicer še poganske, ali poštene, odkritosrčne in čeravno še bolj divje, vendar brezvestnosti še kljub omike ne poznajo. Do teh duš se obrača sv. Jožef. Ali ni morda on oni angel, o katerem pravi sv. Tomaž, da ga je poslal ljubi Bog, da pouči dušo, ki je s svojim lepim življenjem zaslužila milost izpreobrnjenja? Bi ne opravljal zaščitnik dobre smrti le svoje službe, ako bi pogansko dušo venčal z večno slavo? Na ta način je prišel tudi do uboge žene, kateri je pred kratkim časom umrl mož, in ki je bila sedaj sama bolna. Uboga bolnica brez vseh sredstev sledi njegovemu vabilu in pride na postajo.

Nekega jutra zagledajo sestre sv. Jožefa bližati se neko bolno ženo. „Jaz hočem ostati pri vas,“ reče, „in ako ne ozdravim, naj tukaj umrjem.“ Pač čudne besede od tukajšnje domačinke! Ne ve li, da mrliče tukaj pokopavajo? Zakaj noče rajše, da jo raztrga hijena? Zakaj ne povprašuje po čarovnikih? i. t. d. Ginjena od njene prikazni jo sprejme v svojo oskrbo sestra Jožefa. Streže ji z vso vnemo, a ne pozabi tudi njene duše. Bolezen postaja

vedno hujša, ali njeno dušo prešinja milost božja in se veseli prihajajoče smrti. „Umrli bodem, čutim, ali rada,“ takšne besede izgovarja varovanka sv. Jožefa. — Da bi jo še bolj priklenil na se, vzame ji ljubi Bog njeno hčerko, malo Jožefo, ki jo sedaj pričakuje pri sv. Jožefu. — Naposled jo krstijo, nakar umrje nekaj dni pozneje.

Čez nekaj časa pa se je pripetilo nekaj ravno nasprotnega, kar nas je še bolj potrdilo o neizmerni vrednosti milosti, ki jo je prejela ta žena. V bližini misijona je umiral neki pogan vdan mnogoženstvu. Mi smo hoteli do njega, ali njegovi navidezni prijatelji, njegova hči, javna grešnica, njegove žene, nas niso pustili. Skrili so nesrečneža in tako je umrl brez misijonarja. Hijena se bode polastila njegovega telesa in satan njegove duše. Kako naj ne nasprotuje ta tudi misijonarju, ki je nasprotoval sv. Jožefu.

Poročilo iz apostolskega vikariata Dar-es-Salaam.

O. Häfliger, benediktinski misijonar, piše iz Madibira dne 26. kmavca 1910 naši glavni voditeljici sledeče:

„S srčno hvaležnostjo potrjujem s tem dobrohoten dar, in naši ubogi gobavci, za katere je pač glavni del poslanega denarja namenjen, ne bodo zamudili, se z molitvijo vsaj nekoliko hvaležne izkazati. Naša šola je sedaj, posebno na postaji, dobro obiskana. Tudi gobavce sem lahko obiskal, po pouku sem jim dal nekoliko tobaka, katerega zelo ljubijo. Njihovi predsodki o pouku so, kakor se mi dozdeva, minili. Nauk o Bogu, vsemo-gočnemu Stvarniku, dobremu očetu in strogemu kaznovalcu onih, ki prelamljajo njegove postave, jih je tako pretresel, da hočejo opustiti češčenje prednikov, katerega se vsi pagani zelo oklepajo, in zaradi katerega je bil vsak poizkus zaman. Da mislijo resno, sem spoznal iz tega, da je neki mož, ki je bil zelo praznoveren, pometal od sebe vse praznoverne stvari, ko sem mu povedal, da je to Bog prepovedal; pozneje so tudi drugi storili tako. Umrlo jih je dosedaj morda osem, od katerih pa je bilo šest krščenih. Upam, da ni sedaj nobenega več tukaj, ki bi se vsaj pred smrtjo ne dal krstiti.

Zavetišče je od Madibira oddaljeno približno pol ure. Vsak teden gre vsaj trikrat k njim sestra, da jim pripravi potrebna zdravila. Nekateri izgledajo še čisto dobro, a drugi so zelo spačeni. Najbolj ubog med njimi je sedaj umrl; bil je slep, roke in noge so mu skoraj popolnoma odgnile.

Sedaj pa prihajajo skoro vsak teden gobavci; pošilja jih zdravnik iz Iringa. Zavetišče je tako polno, da bode moralo še to leto biti povečano; razentega hoče vojaška postaja sezidati še drugo v okraju kje, katero bode gotovo v bližini naše postaje Tosamaganga. Jaz sem sedaj tukaj edini duhovnik. Moj duhovni brat o. Stanislav mora od Velike noči oskrbovati Tosamaganga, sedaj je izvoljen za ustanovitelja misijonske postaje v Ugogo, v bližini nove železnice. Z njim nas zapusti tudi brat Kilian; dosedaj je oskrboval našo podružnico Khangalanga, ki bode nekaj časa zapuščena radi pomanjkanja delavcev v vinogradu Gospodovem.

Kratka misijonska poročila.

Kamerun. Kakor poroča škof Vieter naši glavni voditelji z dne 31. velikega srpana 1910, se bode v Dšangu na zahodni strani od severnega Kameruna ustanovila nova misijonska postaja. V Ngumbi, med Kribi in Jaunde, se je začelo grudna 1909 podčevati in sedaj je 993 učencev. Ti ljudje so tri leta prosili za misijonarje, in ko so ti sedaj prišli in se za nekaj časa nastanili v neki vasi, je napadel Ngumba-rod vas s sabljami in sulicami. Ako bi ne bili misijonarji za-trdili, da ne bodo ostali v vasi, ampak da si bodo poiskali kje med vami primerne prostora, bi bil gotovo kateri mrtev. Tako so bili le nekateri ranjeni, katere so misijonarji obvezali, nakar so se vsi vrnili na svoje domove. — V Dšangu ne bode tako hitro napredovalo, ker so ljudje še nižje. Oba spola ne nosita nikakih oblačil razen neke 25 do 30 cm široke, spredaj privezane cunje. Ne morem pa lepe, zdrave dežele prepustiti mohamedanom, ki tukaj prodirajo. Njena lega je 1200 do 1400 m visoka; vročina ni prehuda, ponoči pa je zelo mrzlo. Razen misijonskega dela se bodem bavil tudi z živinorejo in s poljedelstvom, da tako pridobim kaj za misijon. V teku časa naj postane postaja tudi zdravilišče, da se tako prihrani draga

voznina v Evropo. Stalo bode sicer 35.000 K, preden bode vse potrebno sezidano: cerkev 36 × 14 m, stanovanje, šola, živina. — Zidam sedaj le z opeko, ki jo izdelujejo naši bratje, kajti lesena poslopja, čeravno bolj poceni, so v nekoliko letih uničena od termitov, ki zgrizejo tudi obleko in knjige — Moja glavna skrb mi je semenišče. Spoznal sem, da bi morali vsi duhovski kandidati prej dokončati učiteljsko semenišče v Einsiedelnu. Ako ne postanejo duhovniki, bi se lahko porabili za učitelje, kar bi misijonom mnogo koristilo. — Andrej Togo je dokončal učiteljsko semenišče in bere Nepota dobro. Pomagaj nam ljubi Bog dalje! Dobro storiti in hudo pretrpeti ter tako vztrajati do konca, to je delo apostolov, je rekel preč. Vincencij Pallotti.

Škof Augouard, apostolski vikar v Ubanghi, piše z dne 25. vinotoka 1910: „Meseca malega srpana sem ob reki Alima nastanil šest Marijinih frančiškank, kjer so ustanovile postajo za dekleta, 800 km od Brazzaville. Pri mojem odhodu so imele že 80 deklic, med njimi tudi nekaj Vaših varovank. V treh tednih odpotujem v gornji Ubanghi, kjer bodemo ustanovili novo postajo v zelo obljudenem kraju. Tamkaj bi bili nekoč enega mojih misijonarjev skoraj pojedel, ker tukaj so

bili najbolj divji ljudožrci. Sedaj pa nas srčno želijo, in tukaj je za nas posebno pripravna pokrajina, katero so izvrstno že pripravili katehisti s svojim dveletnim poučevanjem mladine. V precej veliki vasi Bétu se nam bode gotovo tudi nudila prilika rešiti nekaj sužnjev, kajti te razmere ljudožrcem še vedno vladata v sredini te dežele.

Škof Hummel, apostolski vikar na Zlati obali, piše: »4. kimavca sem lahko posvetil cerkev, ki je po-

svečena velikemu apostolu narodov. Nadstropje služi za stanovanje misijonarjem, kor pa je zunaj glavnega poslopja. Okusno delo po načrtu enega naših misijonarjev dela čast naši sv. veri. Imenuje se katedrala Sceondee. — V Capo Coast je tudi že pripravljen prostor za zidanje cerkve, za katero ste že toliko žrtvovali. O, da bi sv. Frančišek Saleški ganil srca in nam pomagal nabrati, kar še manjka.«

Listek.

Škapulir sužnja.

Priповest iz črnega dela sveta. — Spisala **M. T. Ledóchowska.**

(Konec.)

Kupčevalec s sužnji skoči k svojim žrtvam in jim zakliče z grmečim glasom:

»Psi, le poskakujte veselja, saj vem, da želite skrivaj, da bi nas ta križarka dohitela in vas osvobodila. A le dobro me poslušajte! Iz tega ne bo nič. Če se nam ne posreči uiti, in če se ti prokleti belokožci polaste naše ladje, potem vam vsem zapovem, kakor tu stojite, da izjavite, da ste prostovoljno postali sužnji. Na ta način bo sovražnik osramočen in bo moral oditi, ne da bi kaj dosegel. Kdor bi se pa mojemu povelju zoperstavljal, pri Alahu, tega čaka kazen, da si strašnejše ne morete misliti. Ali boste ubogali?«

Ubogi črnci, ki jim je manjkala okrepcava sv. vere, niso imeli poguma, da bi ugovarjali in eden za drugim je obljubil, kar je glavar zahteval. Kar je bilo pa kristjanov, so se nemo in omahovaje spogledavali. Samo eden je izpregovoril:

»Moja vera mi prepoveduje laž. Nikdar ne bom lagal, in če me tudi trpinčiš do smrti!«

»Res je, Pavel ima prav, nočemo lagati! Nočemo žalostiti nebeškega Očeta!« zakličejo vsi kristjani naenkrat. Vse je zgled junaškega mladeniča izpodbodel.

Na ustnice Arabca je stopila pena — »Ha, prokleti kristjanski psi! Ali mi tako odgovarjate? Dobro! Naj se zgodi, kakor vi hočete. Vam bom pa odvzel priložnost, da bi lagali — in tebi, fant, najprej!« Pri teh besedah je zgrabil Pavla za spone in ga hotel suniti v spodnje prostore ladje, kjer preti smrt že po nekoliko urah. Pri tem opazi razkačeni

Arabce škapulir, čigar bela barva se je jasno razločevala v čarobni mesečini od temnih, širokih prsi mladega zamorca.

„Kaj pa to pomeni!“ zavpije glavar besno, strga posvečeno znamenje z vratu in ga vrže daleč proč, tako da je obviselo na bali bombaža, na drugem koncu krova. Pavel je pretresljivo zavpil vsled jeze in gneva. A že so ga pograbile močne roke Arabcev; potisnili so mu klopčič v usta, da ni mogel vpiti in kakor živino so ga vrgli v zadehli in temni spodnji del ladje. Poleg njega je ležal mrzličen črnc, pred in nad njim so pa bili naloženi ostali sužnji, spodaj kristjani, zgoraj ostali. Nato — ah! pero se brani, opisati to nečloveško naredbo — nato so nanje zvalili vse bale bombaža, tako da je bilo živo skladišče skrbno pokrito. Če križarica sedaj tudi dohiti in preišče arabsko ladjo, našli ne bodo ničesar, Arabcem se ni treba bati. In če spodnji del „blaga“ vsled tega pogine, kaj zato, vendar boljše, kot da bi jim ves tovor s silo odvzeli in jih še kaznovali.

Križarica je medtem nepretrgoma zasledovala roparsko ladjo. Ker ta na prvi slepi strel ni zvila jadra, je križarica vdrugeč ustrelila, a sedaj ostro, nato tretjič, četrtič. Posamezni streli so se razpočili nad krovom in usmrtili več Arabcev. Glavar je same jeze kar škripal z zobmi. Zaupajoč v svojo zvižajo, je zapovedal počasneje voziti. Kmalu sta ladji skupaj. Ubogi sužnji spodaj slišijo korakati po ladji tuje vojake, a ne morejo klicati na pomoč, akoravno so v nevarnosti, da se zaduše. Upajo, da je prišla ura svobode. Zdaj, zdaj bodo vojaki Arabce uklenili in zamorci bodo zopet dihali sveži zrak, gledali jasno nebo in uživali svobodo.

Ubogi zamorci! Ne veselite se prezigodaj! Ravno sedaj, ko že izginja podoba smrti izpred vaših oči, je pripeljal glavar vojake k nakopičeni bombaževini. Častnik in ostali so tovor preiskali, a ker ne poznajo arabske zvižaje, tudi niso ničesar našli. Ujetniki slišijo vojake odkorakati, z vsako stopinjo izginja tudi up na rešitev za vselej. Mukepolna smrt ali suženjstvo, eno strašnejše od drugega, jih čaka.

Vendar poslušaj! Kaj je to?

Koraki se naenkrat zopet približajo, z veliko naglico odmetavajo evropski vojaki velike bale bombaževine in pri tem kličejo: „Hura! Rešeni ste, rešeni!“

Kot nebeška godba se glasi to prevzetim sužnjem. Svetloba in zrak prodirata v temne prostore, še trenutek in rešeni so. Na krovu pa so že vsi Arabci zvezani.

Kako se je pa vendar to dogodilo? Ko so se razočarani Evropejci hoteli posloviti od Arabcev, je neki kristjanski vojak pri svitu lune zagledal škapulir zamorskega

mladeniča, ki je še vedno visel na bombažu, kamor ga je vrgel glavar. Vojak je ostrmel in začel nekaj sumiti. Zašepetal je to svojemu poveljniku. Ta je na njegovo prošnjo ukazal še enkrat prav natančno preiskati sumljivi tovor, in kar se je dalje pripetilo, si čitatelj lahko sam predstavlja. Težko bi opisali vse izraze veselja med zamorci. Celo oni, ki so bili že blizu smrti, so nanovo oživali. Celo noč so vriskali in vojaki so jim pomagali, ker so bili veseli dobrega plena. Le Arabci niso vriskali. Sedaj je prišel čas, da so morali oni čepeti v temnem spodnjem prostoru ladje.

Osman, glavar kupčevalcev s sužnji, pa je odšel za-sluzeni kazni. Preden so zamogli preprečiti, je skočil čez krov v morje. Valovi so se sklenili nad njim. Tiho je spla-vala ladja čez truplo tega krvnika. Pričelo se je daniti.

Ko je solnce, podobno veliki, goreči krogli priplavalo iz morja in krasno, s palmami poraščeno afričansko obrežje obsijalo s svojimi žarki, sta ladji pristali na breg. Opro-ščeni zamorci so se izkrcali. Kar je bilo kristjanov, so padli na kolena in s povzdignjenimi rokami zahvalili Boga. Pavel, naš mladi prijatelj, je pa pritisnil škapulir, ki ga je nazaj dobil, na svoje ustnice, in solza, prva v njegovi mladeniški dobi, je padla nanj in se svetila kot biser.

Osvojenji sužnji so se podali na bližnjo misijonsko postajo in tam prosili za sprejem. Pavel se je drugi dan pri-družil oddelku misijonarjev, ki se je ravno odpravljal v sre-dino Afrike. Čez nekaj tednov je srečno došel na misi-jonsko postajo belih očetov. Tam je, okrožen od misijonarjev in gojencev, sredi med svojo materjo in dobrim očetom Jožefom, navdušeno pripovedoval, kako so se preresnično izpolnile besede misijonarja: „Marija pomaga!“

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Solnograd. 27. prosinca se je priredila pri čč. šolskih sestrah v črni ulici predstva s svetlopisom. — Mojsirske razprave prof. Gautscha o Egiptu, o Nemški Vzhodni Afriki so čudovito vplivale na 300 učenk.

29. prosinca. Ta dan je uprizoril prof. Gautsch to pred-stavo pri čč. uršulinkah. Podobe pa je radevolje razložil gospod dr. Prötzner. Nagovor je imel preč. g. namestni škof dr. Rieder, in sicer kako važno delo je misijonom pomagati. Nj. milost je posebno poudarjal, kako potrebno je, da bi vsi pristopili k Misi-jonski zvezi, katero je ustanovila grofica Ledóchowska. Vsi navzoči, med katerimi so bili tudi otroci deželnega predsednika, so bili čez vse zadovoljni s tem misijonskim večerom.

Podružnica na Dunaju. 25. prosinca. V dobro obiskani seji podpornikov je preč. o. Norbert Geggerle, O. P., razložil, zakaj pač se mora Družba sv. Petra Klaverja v svojem delovanju ozirati le na Afriko.

5. svečana. V mali glasbeni dvorani se je dvakrat uprizoril afriški igrokaz „Sužnji“, spisal dr. Mioni. Te predstave so se udeležili tudi njena cesarska visokost svetla gospa nadvojvodinja Marija Kristina s svojimi otroki, nadvojvoda Bogomir in nadvojvodinja Helena, njeg. eksc. prevzviš. gospod pomožni škof dr. Nagl. Preč. o. Meßmann popoldne in preč. o. Geggerle, O. P., zvečer, sta zelo priporočala Misijonsko zvezo. Igrokaz o žalostnem stanju sužnjeve je uprizoril gledališki oddelek „Reunion“.

Kaj je „Družba sv. Petra Klaverja“?

Družba sv. Petra Klaverja je ustanovljena za podpiranje afriških misijonov.

Namen te družbe je tedaj razširjanje božjega kraljestva v Afriki, reševanje duš ubogih zamorcev in reševanje sužnjeve.

Družba sv. Petra Klaverja obstoji: 1. iz društev sv. Petra Klaverja (ki se imenujejo tudi „pomožne misijonarke za Afriko“) ter se posvečujejo izključno pomožnemu delovanju v prid afričanskih misijonov iz daljave; 2. v družbi so dalje zunanji udje, pospeševalci in pospeševalke (letni donesek K 2.—) in 3. končno so v družbi udeležniki (udje „Misijonske in Detinske zveze“, ki plačujejo na leto 50, oziroma 24 vinarjev).

Kdor želi postati pospeševalci ali pospeševalke družbe, pošlje naj svoj naslov z letnim doneskom na Družbo sv. Petra Klaverja v Solnograd, Dreifaltigkeitssgasse 12, ali v Ljubljano Pred škofijo 8, II. nad., ali na kako drugo družbino podružnico. Prosilec dobi takoj sprejemnico in svetinjo.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca vel. travna.

1. velikega travna, na praznik sv. apostolov Filipa in Jakoba.

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo za žive in mrtve ude.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.